

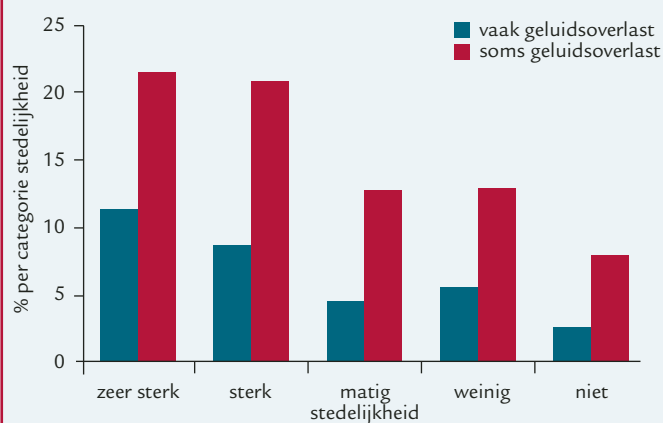
Geluidsoverlast gaat gepaard met gezondheidsproblemen

Lea Jabaaij

Weinig Nederlanders ervaren desgevraagd geluidsoverlast. Maar diegenen die zeggen vaak geluidshinder te ondervinden, melden ook vaker gezondheidsklachten en slaapproblemen. Dit geldt zowel voor stedelingen als plattelandsbewoners.

Nederland is een dichtbevolkt land. En waar veel mensen wonen, is veel lawaai. Volgens het RIVM staat minder dan een derde van de woningen in stille gebieden (gemiddeld minder dan 50 dB). Toch lijken we redelijk gewend aan lawaai. Ruim driekwart van de Nederlanders geeft desgevraagd aan nooit geluidsoverlast te ondervinden. Zeven procent van de bevolking zegt wel vaak geluidshinder te ervaren. Niet geheel verwonderlijk melden stadsbewoners vaker geluidsoverlast dan bewoners van de rest van Nederland: in (zeer) sterk stedelijke gebieden heeft ongeveer 10% van de bevolking vaak last van geluid, in de rest van Nederland is dat rond de 4% (figuur 1).

Figuur 1 Het percentage mensen dat zegt vaak/soms geluidsoverlast te ondervinden, ingedeeld naar mate van stedelijkheid

Bron: Patiëntenenquête 2001

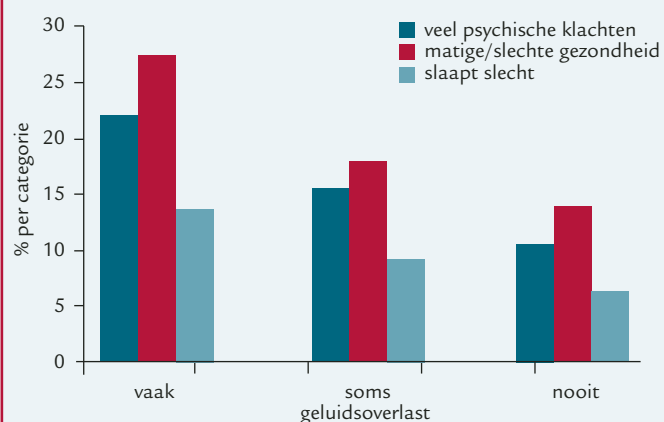
Geluidshinder en gezondheidsproblemen

Mensen die vaak geluidsoverlast ondervinden, zeggen twee keer zo vaak een matige tot slechte gezondheid te hebben als degenen die nooit last hebben van geluidshinder (28% tegenover 14%). Hetzelfde geldt voor psychische problemen (22% tegenover 11%) en slaapproblemen: 14% van de mensen met geluidshinder zegt slecht te slapen tegenover 6% van de mensen in een rustiger omgeving (figuur 2).

Het rustgevende platteland?

Hoewel mensen in steden vaker geluidsoverlast melden, gaat het hier niet specifiek om stadsproblematiek. Zowel in de stad als op

Figuur 2 Het percentage mensen met gezondheidsklachten, gerelateerd aan ervaren geluidsoverlast

Bron: Patiëntenenquête 2001

het platteland melden mensen die geluidsoverlast ondervinden vaker psychische klachten, een matige tot slechte gezondheid en slaapproblemen. *Figuur 2* geldt dus voor stadsmensen en voor plattelandsbewoners. Ook leeftijd, geslacht en verzekeringsvorm beïnvloeden de relatie tussen geluidsoverlast en de genoemde gezondheidsklachten niet.

Kip of ei?

Krijgen mensen psychische problemen, een slechte gezondheid en slaapproblemen door te veel lawaai? Sommige onderzoekers menen van wel, maar uit de resultaten van de patiëntenenquête waaruit bovenstaande gegevens afkomstig zijn, is dat niet op te maken. Geluidsoverlast is hier een subjectief begrip: geluidsoverlast is geluidsoverlast als iemand dat als zodanig ervaart. Misschien zijn mensen met veel psychische klachten, een slechte gezondheid en slaapproblemen wel gevoeliger voor geluid en hebben ze hier eerder last van dan hun burens die aan dezelfde herrie blootstaan. Een andere mogelijke verklaring is dat mensen die zeggen geluidsoverlast te ondervinden meer geneigd zijn om te klagen en daardoor ook vaker gezondheidsklachten rapporteren. Uitsluiten dat geluidsoverlast de problemen veroorzaakt, kunnen we ook niet. Duidelijk is in ieder geval wel dat het een met het ander te maken heeft. Maar hoe?

De hier beschreven analyses zijn uitgevoerd met LINH-gegevens in het kader van de tweede Nationale Studie naar ziekten en verrichtingen in de huisartspraktijk (2001; www.nivel.nl/nationalestudie). De patiëntenenquête is ingevuld door 12.699 mensen. LINH is een project van NIVEL, WOK, LHV en NHG. Voor meer informatie over LINH kunt u terecht op de website (www.linh.nl). Reacties naar info@linh.nl.